

Откъмъ западъ Балканскитъ Полуостровъ е билъ изложенъ прѣзъ XI. и XII. в. на нормано-латински нахлувания. *Норманитѣ* съотъ Южна Италия се втурвали прѣзъ Драчъ и прѣзъ Албания въ Полуострова, но не успѣли да се настанятъ въ него, нито сж оставили подирѣ си какви годѣ значителни дири. По-важни сж Латинскитѣ нахлувания прѣзъ врѣме на кръстоноснитѣ походи, които ссе увѣнчали съ важни завоювания. Латински князѣ завладѣли Цариградъ и много области въ южния дѣлъ на Полуострова. Въ нѣкои отъ тия области въ Морея латински владѣтели запазили властѣта си дори до турското дохажданѣ. Латинскитѣ пришелци сж оставили видни етнографски слѣди подирѣ себе си, едно защото сж били малобройни, друго защото сж срѣщнали най-голѣмъ отпоръ отъ страна на Византийската Православна Църква, която ссе е стремилъ съсъ стрѣвъ да заличи всѣкакви дири отъ своитѣ смъртни католически врагове.

Прѣзъ XIV. в. венецианитѣ успѣха да завладѣятъ важна часть отъ Адриатическото Приморие, дори покориха и часть отъ Албания и Шкодра и ги владѣха доста врѣме. Това владичество е закрѣпило католицизмъ въ нѣкои области, въ които е очуванъ до днесъ. Незначителни италиански колонии сж зачувани само въ Далмация.

Отъ сѣверо-изтокъ навлѣзоха въ Полуострова прѣзъ XI. и XII. в. турски племена *печенези* и *кумани*. Прѣзъ втората половина на XI. в. голѣма печенежка ордия бѣ разбита отъ византийскитѣ войски и поселена около София. По-късно печенезитѣ имаха пакъ стѣлкновения съ Византия, бѣха разбити еднѣжъ около Боруй и поселени тамъ.¹⁾ Печенежки поселенци е имало и въ Македония, именно въ Мегленъ и Овче Поле.²⁾ И до сега единъ хълмъ въ Овче Поле носи името *Печеници*.³⁾ Отъ тия прѣселенци нѣмаме досега открити никакви слѣди. Куманитѣ се появиха сжщо прѣзъ XI. в. въ Полуострова; тѣ правятъ много налитания прѣзъ XII. и XIII. в., като плѣнѣха изпърво българскитѣ области, и послѣ бѣха съюзници на българскитѣ крале срѣщу Византия. Голѣми количества Кумани сж се заселили по Полуострова, за което ни свидѣлствуватъ много топонимски имена по България, Тракия и Македония. Въ продължение на вѣковетѣ тѣ сж се обългарили. Иречекъ вѣрва, че днешнитѣ *гагаузи* въ източна България сж отъ куманска влака.⁴⁾

¹⁾ Иречекъ, Княжество България, II. 9, 164.

²⁾ Иречекъ, Пятни Бѣлѣжки. II. С. XXXII—XXXIII. 212; Archiv, XV. 97.

³⁾ Е. Карановъ, Материали по етнографията на нѣкои мѣстности въ сѣверна Македония. Сб. М. IV. 282.

⁴⁾ Иречекъ, Кн. България, II. 678.